

Acıklı, dokunaklı ve umut dolu nefeslenmeler

B. Nihan Eren, 'Nefeshane'deki sekiz İstanbul öyküsünde, farklı noktalardan ve yaşanmışlıklardan bakıyor hayata. Öykü karakterleri anlatıyor, yaşam kaldığı yerden akmaya devam ediyor. İnsan olmanın ve insan kalabilmenin ağırlığı da derinden hissediliyor.

DENİZ YILMAZ

Olan olur ve yaşam devam eder. Yeryüzündeki yazısız kuralların başında gelir bu. Yaşam sürer ama olup bitenlerin tortusu kalır, bunlara dair hikâyeler anlatılır. Bu hikâyeler, bir değişimin ya da dönüşümün anlatısı haline gelir çoğunlukla. Bir nefeste anlatılanlar, uzun zamana yayılan yaşanmışlıklardan süzülenleri getirir karşımıza.

B. Nihan Eren, 'Nefeshane'deki sekiz İstanbul öyküsünde, farklı noktalardan ve yaşanmışlıklardan bakıyor hayata. Öykü karakterleri anlatıyor, bu anlatılardan sonra yaşam kaldığı yerden akmaya devam ediyor.

'Nefeshane'de farklı mekânlar çıkıyor karşımıza; Boğaz'a nazır bir nokta, bir apartman dairesi, bir gece kulübü, bir bodrum katı, hastane odası, bir mezar... Okura buralardan seslenen anlatıcılar var; üç aşağı beş yukarı aynı şeyi kavramaya uğraşıyorlar: Nasıl oluyor da bunca şeyden sonra yaşam aynı hızda devam ediyor?

Eren, ölümlerin ve dirilerin gözünden bakıyor bazen olup bitene; aydınlığın içindeki karanlığa, karanlığın içindeki aydınlığa yoğunlaşıyor. Bir nefes için çırpınanları ve hayatın korkanları getiriyor karşımıza.

Öykülerinde insan olmanın ve insan kalabilmenin ağırlığını da anlatıyor Eren. İnsan olabilmemizin çocuksu ve bozulmamış tarafına odaklanıyor. Sonra nefesi daralanlara, açılanlara ve kesilenlere çeviriyor gözünü.

Öykülerin anlatıcıları, nefes almanın yollarını ararken gitmenin mi, yoksa kalmanın mı daha iyi olduğunu tartışıyor. Üstelik tartışma, yalnızca birbirleriyle değil, kendi içlerinde de şekilleniyor: "İşte taşınmanın masada bıraktığı o çizgi. Geriye kalan. Çünkü hayata bir nokta konmuyor. Yeniden başlanmıyor. O bir düz çizgi. Yekpare. (...) Bir şeylerin suçunu hep başkasına yıkıyordu.

İstanbul kalabalıklar içinde ikisini de bir hiç etmeyi zamanla başardı."

Acıklı, dokunaklı ve yenilgilerle dolu nefeslenmeler de bulunuyor öykülerde. Bu üçlüyü tamamlayansa mahcubiyet. Nefes alıp veren hemen herkesin hissettiği ve ağırlığını yüklediği; ölümlerle ve kalımlarla biçimlenen, her defasında su yüzüne çıkan duygular bunlar.

İstanbul'un farklı noktalarında ve çeşitli mekânlardaki **nefeslenme hikâyelerinde, gitme ve kalma arasındaki o müphem sınırdan doluşanlarla yüzleşiyoruz.** 'Biz ne yapacağız şimdi?' sorusu bu sürece eşlik ediyor. Eskinin güzelliği veya yeni hayatın umudu insanlar üzerinde farklı etkiler uyandırıyor. Bazen bu umut büyük bir şehre bile dar geliyor. Hatta bir kente ulaşıyor ama oraya yerleşmek asla mümkün olmuyor: "Bize uzak ufuktan ama sana gelirsek kendimize varırız dedik. Şahlanırsınız. Büyürüz. Açarız sandık. Çocukluğumun hayali, filmlerinin tepeleri, boğazı, sokaklarıydın. İçinde bir ben yok. Yedi düvel, dört tekmil, yetmiş iki millet hepsi, nefes uğruna sana sığınmış, senden medet umup gelmiş. Bize yer mi yok dedik. Taşı diyorlar altın. Somda gözüm yoktu, kuru ekmeğine talimdik. Nefes istedik. Bir soluk ver. Yer aç istedik."

'Nefeshane', Eren'in "Hep nasıl olduysa" hatırlatmasıyla başlayıp biten öykülerden oluşuyor. **Bir nefesin peşinden koşan insanların her an, her yerde karşımıza çıktığı gibi kolayca göz ardı edebileceğimiz, yaşamdan ayrı düşmeyen hikâyeler bunlar.**

NEFESHANE

B. Nihan Eren
Yapı Kredi Yayınları, 2023
88 sayfa.